

**ФРОЛОВА ОЛЕНА ГРИГОРІВНА,
д.ю.н., професор кафедри адміністративного права
та адміністративної діяльності
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого**

ДО ПРОБЛЕМ РЕФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИХ ОСНОВ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОВС

Сучасне реформування адміністративної діяльності органів внутрішніх справ (ОВС) є важливою складовою частиною реформування адміністративної діяльності всіх правоохоронних органів і одним із головних напрямків адміністративної реформи в Україні. У зв'язку зі суттєвими змінами соціально-політичних, фінансово-економічних, правових, господарських, морально-етичних та інших умов, що склалися в Україні, в основу такого реформування адміністративної діяльності ОВС свідомо і цілеспрямовано покладений перегляд і реформування організаційно-правових основ та головних векторів такої діяльності на базі перегляду і реформування кількісно-якісної структури системи міністерства внутрішніх справ (МВС) України і не тільки перейменування «міліції» в «поліцію», але й докорінної і глибинної перебудови всієї організації адміністративної діяльності ОВС із вдосконаленням науково-обґрунтованих основ управління в ОВС. Така перебудова передбачає, зокрема, уточнення, а в окремих випадках і переорієнтацію основних цілей та завдань системи МВС і кожного окремого ОВС та їх структурних підрозділів та служб. Актуалізувався в процесі реформування адміністративної діяльності ОВС і пошук нових та дієвих, а також вдосконалення вже існуючих і працюючих на практиці методів та способів досягнення поставлених цілей і розв'язання поставлених завдань. Злободенними і потребує уваги і розв'язання стали проблеми чіткого організаційно-правового розмежування в теорії і на практиці основних функцій та головних напрямків діяльності як системи МВС у цілому у порівнянні з іншими правоохоронними органами України, так і окремих

ОВС та їх структурних підрозділів і служб між собою. Серед проблем реформування організаційно-правових основ адміністративної діяльності органів внутрішніх справ особливе місце по праву займають проблеми перегляду і реформування самої сфери внутрішніх справ як об'єкту адміністративної діяльності ОВС.

Сфера внутрішніх справ держави – це сукупність суспільних відносин, що складається в процесі охорони прав та свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, навколишнього середовища, конституційного ладу України, прав і законних інтересів підприємств, установ та організацій, а також суспільства і держави у цілому від злочинних посягань та інших правопорушень шляхом здійснення профілактичної, оперативно-розшукової, адміністративної (насамперед, адміністративно-юрисдикційної і пов'язаної з наданням населенню різноманітних адміністративних послуг, а також адміністративно-наглядової та допоміжної адміністративно-забезпечувальної, пов'язаної із застосуванням у випадках, передбачених законом, заходів адміністративного примусу, таких, наприклад, як адміністративне затримання, адміністративний привід тощо), кримінально-процесуальної; виконавчої з виконання кримінальних покарань та інших заходів кримінально-правового впливу, а також адміністративних стягнень; ліцензійно-дозвільної та інших видів діяльності. Всі зазначені вище та інші види діяльності (значна і переважна кількість з яких виконується саме органами внутрішніх справ МВС України), у сукупності дозволяють забезпечити: 1) попередження і запобігання злочинам та іншим правопорушенням; 2) припинення злочинів та інших правопорушень; 3) виявлення, розкриття та розслідування злочинів, розшуку осіб, які їх вчинили, а також осіб, що зникли без вісті; 4) здійснення провадження по кримінальним справам і справам про адміністративні правопорушення; 5) притягнення згідно з законом осіб, винних у вчиненні злочинів та інших правопорушень, до кримінальної, адміністративної, дисциплінарної, матеріальної та інших видів відповідальності; 6) виконання кримінальних покарань та адміністративних стягнень; 7) забезпечення безпеки дорожнього руху; 8) охорони власності від злочинних посягань на договірних засадах; 9) забезпечення дотримання паспортно-реєстраційного режиму, контролю за

міграційними процесами та протидії нелегальній міграції; 10) надання соціальної та правової допомоги громадянам і адміністративних послуг населенню; 11) проведення карантинно-ветеринарних заходів та надання практичної допомоги щодо профілактики, локалізації та ліквідації карантинних хвороб тварин; 12) протипожежного та цивільного захисту населення; 13) сприяння в межах своєї компетенції державним і недержавним органам, підприємствам, установам та організаціям, незалежно від форм власності, в реалізації їх функцій і виконанні ними своїх обов'язків, передбачених законом, і таке інше.

Суспільні відносини у сфері внутрішніх справ значною мірою регулюються нормами адміністративного права, зокрема, законами України від 20 грудня 1990 р. «Про міліцію», від 18 лютого 1992 р. «Про оперативно-розшукову діяльність», від 30 червня 1993 р. «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», від 7 квітня 2011 р. «Про засади запобігання і протидії корупції», від 23 грудня 1993 р. «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», від 24 січня 1995 р. «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», від 1 грудня 1994 р. «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», від 15 листопада 2001 р. «Про попередження насильства в сім'ї» та ін. Відповідно до п. 17 ст. 92 Конституції України виключно законами України визначаються основи національної безпеки та забезпечення громадського порядку. Забезпечення громадського порядку та громадської безпеки належить до сфери завдань публічної влади: Президента України як гаранта державного суверенітету та додержання прав людини і громадянина, Кабінету Міністрів України, місцевих державних адміністрацій і органів місцевого самоврядування. В широкому розумінні забезпечення громадського порядку, громадської безпеки та спокою громадян є завданням як державних, так і недержавних організацій, наприклад, громадських формувань і окремих громадян згідно із Законом України від 22 червня 2000 р. «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону».

Безпосереднє управління внутрішніми справами в Україні традиційно покладено на МВС України та органи внутрішніх справ, що утворюють його

структуру. У зв'язку з цим доречно, на нашу думку, згадати, що за радянські часи ця сфера практично повністю (за винятком окремих випадків, передбачених законом) була об'єктом управління МВС України. Докорінна перебудова держави, що розпочалася з моменту здобуття Україною своєї незалежності і продовжує відбуватися й нині, породила й процеси реформування органів внутрішніх справ та їх адміністративної діяльності, які особливо актуалізувалися в теперішній час і дещо порушили традиційний погляд на МВС як на раніше практично єдиний і головний суб'єкт управління сферою внутрішніх справ. З'явилися і продовжують з'являтися й інші суб'єкти управління. Вже на зорі отримання нашою державою самостійності було прийнято низку законів та інших нормативно-правових актів, які внесли певні зміни і доповнення до кількісно-якісної структури МВС України, та змінили організаційно-правові основи її функціонування та адміністративної діяльності ОВС. Для прикладу коротко зупинимося лише на деяких з них, які, на нашу думку, є найбільш типовими.

Так, наприклад, законом України від 10 січня 2002 р. „Про загальну структуру і чисельність Міністерства внутрішніх справ України” (із змінами і доповненнями внесеними Законами України від 12 вересня 2002 р.; 18 вересня 2003 р.; 18 травня 2004 р.) було затверджено оновлену структуру Міністерства внутрішніх справ України та загальну (граничну) чисельність персоналу, а саме:

- Міністерства внутрішніх справ України у кількості 324400 осіб, у тому числі: 240200 осіб рядового і начальницького складу. За рахунок Державного бюджету України утримуються 190500 працівників органів внутрішніх справ.

- внутрішніх військ, враховуючи їх періодичне скорочення, наприклад, станом на 30 грудня 2005 року - 33300 осіб, у тому числі 32700 військовослужбовців.

Іншими законами та нормативно-правовими актами (у тому числі й відомчими наказами) були внесені серйозні зміни не тільки в кількісну, але також і в якісну структуру МВС у цілому та його окремих структурних елементів, які не тільки зменшили або обмежили загальну чисельність особового складу МВС у цілому та конкретних ОВС, що входять до його складу, але й також змінили співвідношення

різних категорій і груп особового складу між собою, наприклад, за рахунок часткової розатестації і переведення особового складу МВС з начальницького складу до вільнонайманого складу з відповідними змінами його правового статусу і таке інше. Більш того – в деяких випадках окремі структурні елементи системи МВС з усім своїм атестованим особовим складом і вільнонайманими співробітниками та з усіма своїми територіальними підрозділами і службами, органами управління, воєнізованими формуваннями, навчальними закладами та установами, а для установ по виконанню кримінальних покарань у вигляді позбавлення волі – також і з усіма своїми цехами, заводами, фабриками і підприємствами, розташованими на їх території тощо, були повністю чи частково виведені зі складу МВС України та його підпорядкування і прямо підпорядковані іншим міністерствам чи відомствам і перетворені вже або в окремі тимчасово самостійні та лише частково воєнізовані або повністю цивільні органи та установи з підпорядкуванням їх вже іншим міністерствам чи відомствам. Так, наприклад, підрозділи Державної пожежної охорони на початку перебудови вийшли із складу системи МВС і були перетворені разом з військами Цивільної оборони України, як вже вказувалося нами раніше відповідно до Указу Президента України від 15 вересня 2003 р. в окрему невійськову самостійну оперативно-рятувальну службу цивільного захисту згідно з відповідною Державною програмою, а з часом були підпорядковані новоствореному міністерству з надзвичайних ситуацій, а в сьогоднішній концепції майбутньої реформи міністерства внутрішніх справ, розробленої експертами Харківської правозахисної групи та Центром досліджень правоохоронної діяльності, схваленої і представленої міністром внутрішніх справ України Арсеном Аваковим на своїй сторінці в «Facebook» вже знову запропоновано повернути їх до системи МВС України, але вже в складі державної служби України з надзвичайних ситуацій тощо. Тільки один цей приклад коротко і наочно ілюструє важкий та складний шлях розвитку системи МВС суверенної України, вдосконалення та оптимізації її структури та реформування адміністративної діяльності органів внутрішніх справ.

І ще один приклад: колишній Державний департамент з питань виконання покарань та всі його складові елементи: воєнізовані формування і підрозділи на місцях, територіальні органи управління, установи, підприємства та організації тощо, були з отриманням Україною самостійності поступово виведені зі складу системи МВС України, реорганізовані та відповідним чином реформовані в нову Державну кримінально-виконавчу службу, як ще одного нового і самостійного центрального органу виконавчої влади, який вже самостійно реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань, а всі його складові елементи теж реформовані в нові, а саме: територіальні органи управління, кримінально-виконавчу інспекцію, установи виконання покарань, слідчі ізолятори, воєнізовані формування, підприємства установ виконання покарань, інші підприємства, установи і організації, створені для забезпечення виконання завдань Державної кримінально-виконавчої служби України тощо. Правові основи організації та діяльності Державної кримінально-виконавчої служби України та її складових структурних елементів, їх завдання та повноваження визначив закон України „Про Державну кримінально-виконавчу службу України” від 23 червня 2005 року № 2713-IV, підписаним Президентом України В.Ющенко (із наступними змінами і доповненнями). З реалізацією цього закону на практиці постійні робочі зв'язки цієї служби з іншими підрозділами ОВС в середині системи МВС України і постійна плідна співпраця, взаємне інформування і взаємодія, зокрема, оперативних та інших працівників установ виконання покарань з оперативними, слідчими та іншими працівниками ОВС у вияві, припиненні, розкритті, попередженні і профілактиці кримінальних та інших правопорушень були порушені, а потім і зовсім на місцях практично знищені, що негативно відбилося на показниках різної за напрямками і функціями службової діяльності, як відповідних підрозділів ОВС та ОВС у цілому, так і установ виконання покарань. В угоду авторам, які запропонували цю реформу та ініціювали прийняття вищезгаданого закону за досвідом інших країн світу, не врахувавши належним чином власний віковий вітчизняний досвід функціонування системи органів внутрішніх справ та їх співпраці в середині системи

МВС, зокрема, і з цією службою, як первісно і передбачалося, при створенні цієї нової Державної кримінально-виконавчої служби України її діяльність після виведення зі складу системи МВС України поступово стала спрямовуватися і координуватися вже не міністром внутрішніх справ, а міністром юстиції, що і було потім закріплено спочатку відповідним указом Президента України від 09.12.2010 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» № 1085/2010 (з наступ. змінами і доповн.), а потім і відповідною сучасною одноіменною, але вже доповненою і частково зміненою постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» № 442. Але таке «сліпе» наслідування чужого досвіду інших країн світу, відмінних за своєю історією, досвідом, менталітетом тощо від України так і не призвело до очікуваного покращення діяльності цих органів і криміногенної обстановки в нашій державі, зокрема, до зменшення первісної, повторної і рецидивної злочинності, виправлення та перевиховування правопорушників, припинення та ефективної профілактики і попередження кримінальних та інших правопорушень.

Про поспішність і не завжди достатню продуманість і обґрунтованість реформування системи МВС України та її підрозділів та організаційно-правових основ їх адміністративної діяльності, на жаль, свідчать і деякі інші приклади, на яких докладно зупинитися в межах цієї роботи, враховуючи її обмежені обсяги, не можливо. Масштабність і революційність перетворень, що відбулися і ще продовжують відбуватися як в сфері внутрішніх справ і самій системі органів МВС України, так і в організаційно-правових основах їх адміністративно-управлінської діяльності свідчать не тільки відповідні закони України, Укази Президента України та постанови Кабінету Міністрів України (окремі приклади яких наведені нами вище), але й аналіз відомчих (МВС України) нормативно-правові акти, наприклад, наказів, інструкцій, положень, розпоряджень тощо. Наведемо лише один приклад – наказ МВС України від 04.06.2007 р. № 190 „Про нормативне забезпечення організаційно-штатної роботи”, згідно з яким з метою підвищення ефективності вирішення

організаційно-штатних питань при здійсненні заходів з реформування системи МВС України, удосконалення нормативного забезпечення організаційно-штатної роботи в органах і підрозділах внутрішніх справ та у зв'язку із затвердженням нової структури центрального апарату Міністерства внутрішніх справ України було затверджено нову структуру органів внутрішніх справ; інструкцію з організаційно-штатної роботи в системі Міністерства внутрішніх справ України; перелік посад начальницького складу органів внутрішніх справ та відповідних їм граничних спеціальних і військових звань; перелік змін до нормативно-правових актів МВС України з питань організаційно-штатної роботи і таке інше.

Сьогодні ми маємо змогу спостерігати актуалізацію, розростання і надходження і поширення ще однієї хвилі реформ органів внутрішніх справ та організаційно-правових основ їх адміністративної діяльності. Ця хвиля викликана змінами й ускладненням внутрішньополітичної, економічної та іншої обстановки в Україні, проведенням антитерористичної операції (АТО) на сході країни та початком і подальшим проведенням так званої «не об'явленої війни», в ході якої активну участь приймали і приймають співробітники органів внутрішніх справ, як безпосередньо на своїх робочих місцях і при виконанні своїх основних службових обов'язків, так і в результаті мобілізації особового складу ОВС для проведення АТО і участі безпосередньо у відповідних активних бойових діях, що яскраво висвітлили усі недоліки в розвитку України, як суверенної, правової і демократичної держави, і зокрема, серйозні недоліки в адміністративній і суто службовій діяльності персоналу ОВС в сфері внутрішніх справ та в розподілі прав і обов'язків між суб'єктами адміністрування в цій сфері з боку ОВС та з боку інших державних, у тому числі і правоохоронних, та недержавних органів, та їх взаємодії при вирішенні спільних завдань і досягненні спільних цілей.

Зазначимо спочатку, що розширення Європейського Союзу за рахунок країн Центральної та Східної Європи давно вже поставило перед національними урядами цих країн завдання реформування поліції (міліції) в

професійний деполітизований і ефективний інститут, заснований на принципах верховенства права, ринкової економіки і толерантності стосовно культурних, релігійних та етнічних груп. Але, враховуючи їх досвід при реформуванні системи МВС України і вдосконаленні її структури та організаційно-правових засад суто управлінської (адміністративної) діяльності ОВС, не треба забувати, а навпаки треба враховувати, насамперед, стан криміногенної обстановки в своїй державі, динаміку та особливості конкретних соціально-політичних, економічних, господарських, правових та інших умов щодо проведення таких реформ, які вже існують і склалися в нашій країні та її окремих регіонах або «стоять на порозі» і можуть виникнути у будь-яких момент, та особливу небезпечність конкретних криміногенних ситуацій, що час від часу тут або там в нашій країні виникають чи можуть виникнути у майбутньому. А без врахування всього цього будь-які зовнішньо красиві, нібито корисні, добротні, запозичені з позитивного закордонного досвіду інших країн світу і добре обґрунтовані саме для цих країн реформи заздалегідь приречені в нашій країні на невдачу і навіть здатні за певних умов спричинити шкоду та значні матеріальні і моральні збитки. А принцип «не нашкодь!» повинен бути головним не тільки для лікарів, але й для правознавців та розробників нових законопроектів, депутатів всіх рівнів та самого законодавця.

Враховуючи все вищенаведене і той факт, що пропозицій щодо реформування сфери внутрішніх справ, як об'єкту адміністративної діяльності ОВС, і самої системи МВС України та організаційно-правових основ її діяльності, зокрема, й вдосконалення суто управлінської (адміністративної) діяльності ОВС та всіх їх підрозділів і служб на сьогодні вже накопичилася достатньо велика кількість від різних авторів (а всі ці пропозиції розглянути і прокоментувати в цій роботі, враховуючи її обмежені обсяги, практично неможливо). Для прикладу розглянемо лише одну з таких пропозицій від експертів Харківської правозахисної групи та Центру досліджень правоохоронної діяльності, які розробили концепцію і стратегію розвитку органів внутрішніх справ і вже отримали за свою роботу у цілому первісну

позитивну оцінку і схвалення Міністра МВС України, а їх розробки знаходяться зараз на доопрацюванні, і які, на нашу думку, є найбільш цікавими, повними і такими, що в цілому заслуговують підтримки і уваги за виключенням окремих пропозицій, у тому числі і розглянутої нами для прикладу нижче, яка, безумовно, теж є цікавою, обґрунтованою закордонним досвідом і корисною, але поки що не на часі і тому її прийняття та впровадження в практичну суто управлінську, виконавчо-розпорядчу адміністративну та правоохоронну діяльність ОВС сьогодні та в найближчі роки здатне призвести до вкрай негативних наслідків.

Так, експерти Харківської правозахисної групи та Центру досліджень правоохоронної діяльності в розробленій ними концепції та стратегії розвитку органів внутрішніх справ, зокрема, пропонують серед основних принципів реформування органів внутрішніх справ їх демілітаризацію. Але демілітаризація та роззброєння особового складу ОВС сьогодні в умовах масового озброєння злочинців та інших правопорушників і значного неконтрольованого поширення зброї серед населення є передчасними і не тільки не на часі, але й здатні в таких умовах призвести до вкрай негативних і тяжких наслідків. Оскільки в такій обстановці та в таких умовах працівники ОВС просто не зможуть ефективно стримувати і протидіяти зростаючому натиску злочинності та правопорушень, у тому числі і так чи інакше пов'язаному зі зброєю та її застосуванням, своєчасно припиняти і попереджати такі злочини та інші правопорушення і водночас ефективно виконувати всі інші свої службові завдання та обов'язки.

В умовах тривалої незаявленої, але фактичної війни на сході нашої країни під час проведення антитерористичної операції і численних цілодобових і безперервних бойових операцій і дій, зенітних та артобстрілів тощо щоденно спостерігається незаконне і практично безконтрольне масове поширення і розповсюдження зброї не тільки серед військовослужбовців, народних ополченців і вояків, але і серед населення, і не тільки на території АТО, але й по всій Україні та всіх її регіонах і областях. Наприклад, через так званих

«добровільних волонтерів» чи помічників, які за власний кошт чи зібрані ними з населення пожертвування на допомогу армії нерідко незаконним і неконтрольованим способом купують чи якимось чином придбають різноманітну зброю та розповсюджують її, у тому числі і серед населення, і не тільки заради самозахисту чи допомоги українській армії, але й «про запас» та навіть у неконтрольованих і непередбачуваних та суто злочинних цілях. Нерідкими є також і випадки, коли і військовослужбовці, і добровольці, виїжджаючи із територій АТО під час своїх відпусток чи ротації військ, забирають з собою і зброю, яка є незареєстрованою у передбаченому законом порядку й отримана ними в бою, забрана у вбитих, поранених або вмерлих чи підібрана ними на полі бою або при поспішних відступах військ чи добровільних загонів, і таке інше, і залишають цю зброю вдома або продають. Ми вже не кажемо про випадки умисного і злочинного заволодіння та привласнення зброї колишніми (з погашеною судимістю) і теперішніми злочинцями, що відбували кримінальне покарання і були незаконно звільнені від нього під час військових операцій військовослужбовцями або бойовиками, повстанцями чи терористами, а потім ще можливо й мобілізованими ними, наприклад, до лав Національної гвардії України тощо на добровільних началах з неврахованою і ніким не зареєстрованою, а значить і неконтрольованою зброєю, яку вони потім можуть вільно і навіть відкрито використовувати для реалізації своїх злочинних намірів і цілей.

Враховуючи все це, сьогодні та й у найближчі роки вищеназвану пропозицію щодо демілітаризації особового складу органів внутрішніх справ МВС України, запропоновану експертами Харківської правозахисної групи та Центру досліджень правоохоронної діяльності, вважаємо недоцільною, не на часі, і більш того – вкрай небезпечною і шкідливою, яка за тих умов, що існують нині в Україні, може, з одного боку, сприяти зростанню й обтяженню правопорушень і злочинності; а, з іншого боку, завідомо призвести до значних втрат особового складу ОВС, у тому числі і найбільш цінного, досвідченого та професійного його ядра, та зниженню усіх показників та ефективності

службової діяльності ОВС за всіма її напрямками, що допустити ні в якому разі не можна.

Підтримуючи пошуки та намагання розробників концепції та стратегії розвитку органів внутрішніх справ і нових законів та інших нормативно-правових актів стосовно реформування структури МВС України та організаційно-правових основ діяльності ОВС і шляхів розв'язання відповідних проблем, разом з тим попереджаємо і застерігаємо від можливих помилок, оскільки сьогодні такі пропозиції надаються і проголошуються нерідко і в інтернеті, і в інших засобах масової інформації (ЗМІ) без достатньо тривалого і глибокого їх теоретичного вивчення та тривалої й достовірної (вірогідної) перевірки на практиці і саме в Україні та з урахуванням особливостей її розвитку та сьогоденного стану тощо, а надаються зразу ж і з ініціюванням і прийняттям відповідних законів або їх змін чи реформ та наступною їх реалізацією на практиці наспивдуруч і зразу ж безпосередньо в Україні, і мабуть зовсім не переймаючись можливими їх наслідками, тим паче під час передвиборчої агітації та пропаганди, заробляючи чи підвищуючи свій тимчасовий рейтинг та авторитет, і пропонуючи, наприклад, зробити усі структурні підрозділи МВС цивільними службами, персонал яких, хоча і буде частково виконувати свої службові обов'язки в уніформі, проте не буде мати спеціальних звань, аналогічних військовим, та не зможе використовувати військову атрибутику чи символіку, а Національна гвардія та Прикордонна служба тоді, як найбільш мілітаризовані підрозділи у складі МВС, можуть мати статус лише воєнізованих формувань і таке інше. Такі «фахові» пропозиції шкідливі і здатні спричинити значної матеріальної і моральної шкоди та тяжких наслідків не тільки окремим особам, але й усій державі та її народу.

Разом з тим, ми повністю підтримуємо пропозиції тих авторів, які пропонують повернути в систему МВС України Державну службу України з надзвичайних ситуацій; Державну міграційну службу України; Адміністрацію Державної прикордонної служби України, і вважаємо, що їх повернення та координація діяльності зі службовою діяльністю інших органів внутрішніх

справ України безумовно призведе до покращення основних показників їх службової діяльності та більш успішного вирішення особовим складом всіх службових завдань, поставлених перед ними, і буде сприяти розв'язанню інших проблем реформування організаційно-правових основ адміністративної діяльності ОВС.

Підсумовуючи зазначимо, що особливості теперішнього етапу розвитку і становлення України як суверенної, правової і демократичної держави, неминуче призвели до актуалізації необхідності реформування структури МВС України та організаційно-правових основ адміністративної діяльності ОВС та виявили ряд проблем такого реформування, зокрема, пов'язаних із переглядом основних завдань органів внутрішніх справ у сфері внутрішніх справ і реформуванням самої сфери внутрішніх справ як об'єкта адміністративної діяльності ОВС та деяких інших проблем, насамперед, проблеми тимчасової часткової децентралізації управління органами внутрішніх справ в зоні АТО, які і потребують, на наш погляд, сьогодні свого першочергового розв'язання.

**ХОДАКОВА МАРИНА ОЛЕКСІВНА,
прокурор відділу нагляду за додержанням
законів органами податкової міліції
прокуратури Харківської області**

ЩОДО ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ЛІЦЕНЗУВАННЯ

Розглядаючи ліцензування, як комплексний правовий режим, в першу чергу необхідно звернути увагу на то, яким чином діє цей режим. Якщо врахувати, що при аналізі загальнотеоретичних основ адміністративно-правових режимів в якості вихідного було обрано положення про цільову спрямованість будь-якого управлінського процесу, відповідно режими розглядалися саме з точки зору забезпечення досягнення управлінських цілей.